

Annina Häkkinen

Monimuotoinen väkivalta deittisovelluksissa

Tietotekniikan kandidaatintutkielma

1. kesäkuuta 2023

Jyväskylän yliopisto

Informaatioteknologian tiedekunta

Tekijä: Anniina Häkkinen

Yhteystiedot: anniina.a.hakkinen@student.jyu.fi

Ohjaaja: Annemari Auvinen

Työn nimi: Monimuotoinen väkivalta deittisovelluksissa

Title in English: Diverse violence connected to dating applications

Työ: Kandidaatintutkielma

Sivumäärä: 23+0

Tiivistelmä: Tutkielma on kirjallisuuskatsaus deittisovelluksissa esiintyvistä väkivallasta. Tutkielmassa käsitellään sovelluksissa esiintyvää väkivaltaa ilmiönä käyden läpi väkivallan eri muotoja, syitä ja ratkaisuyrityksiä. Lisäksi esitellään muutamia deittisovelluksia, verkossa tapahtuvan deittailun historiaa sekä suosiota. Ilmiö on deittisovellusten tapaan hyvin ajankohtainen ja uusi, joten tutkimus aiheesta ei vielä ole kovin pitkällä. Aihe on kuitenkin vakava ja tilastojen valossa näyttää siltä, että väkivallan määrä lisääntyy käyttäjämäärien kasvaessa nopeasti, joten puhuminen aiheesta on välttämätöntä.

Avainsanat: deittisovellus, nettideittailu, fyysinen väkivalta, seksuaaliväkivalta, digitaalinen väkivalta, GPS, anonymiteetti

Abstract: This thesis is a literal review of the violence in dating apps. The thesis covers the violence present in these apps as a phenomenon by explaining different forms of violence as well as causes and solutions to the violence. Some specific dating apps are being presented and also the history and the popularity of the online dating is part of the subject. The phenomenon is fairly new and it's not researched properly which means the future research is needed. Violence in dating apps is a serious problem and the number of offences is only increasing according to the statistics.

Keywords: dating app, online-dating, physical violence, sexual violence, digital violence, GPS, anonymity

Sisällys

1	JOHDANTO	1
2	NETTIDEITAILU JA DEITTISOVELLUKSET	3
3	DEITTISOVELLUSTEN VAARAT	6
4	VÄKIVALTA DEITTISOVELLUKSISSA	8
	4.1 Fyysinen väkivalta.....	9
	4.2 Seksuaaliväkivalta.....	9
	4.3 Digitaalinen väkivalta	11
5	VÄKIVALTAAN REAGOIMINEN.....	13
	5.1 Turvallisuuden edistäminen.....	13
	5.2 Tulevaisuus	15
6	YHTEENVETO.....	17
	LÄHTEET	19

1 Johdanto

Internet on tuonut mukanaan sosiaalisen median, jonka kasvu on ollut valtavaa viimeisien vuosikymmenien aikana. Tämän kasvun myötä myös ihmisten tapaaminen on yleistynyt netin välityksellä. Nettideittailun mobiilisovellukset ovat olleet suuressa kasvussa älypuhelimien tultua osaksi ihmisten jokapäiväistä elämää ja digitalisaation vaikuttaessa yhteiskuntaamme (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Vaikka deittisovelluksilla onkin positiivisia vaikutuksia, riskit ovat puhututtaneet ihmisiä entistä enemmän, kun mm. tilastoissa rikoslukumäärät nousevat (Pooley ja Boxall 2020). Esimerkiksi osassa Isoa-Britanniaa deittisovelluksiin liittyvät rikokset olivat kaksinkertaistuneet vuosien 2015 ja 2018 välillä (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021).

Ihminen omaksuu parisuhdekäyttäytymisen malleja jo nuorena, ja näillä malleilla on huomattu olevan pitkänajan vaikutuksia (Gillett 2018). Tästä syystä on erittäin merkittävää, millaisia malleja deittisovellukset luovat nuorimmille käyttäjilleen nettideittailun suosion kasvussa. Jos kasvu deittisovellusten käytössä lisääntyy entisestään, on mahdollista, että sovellukset ja niiden käyttö muokkaavat sosiaalisten kanssakäymisten normeja jopa laajalti yhteiskunnassamme. Tämän takia on erittäin tärkeää tuntea varsinkin negatiiviset käyttäytymismallit ja toistuvat tapahtumat, joita näissä sovelluksissa havaitaan ja miettiä, ovatko ongelmat spesifejä nimenomaan deittisovelluksille.

Väkivaltatilastot deittisovelluksiin liittyen ovat samankaltaisia yleisien väkivaltatilastojen kanssa, joten ongelma ei ole pelkästään sovelluksissa. Erityisesti sukupuolittunut väkivalta on iso ongelma yhteiskunnassamme edelleen, eivätkä deittisovelluksetkaan ole välttyneet ilmiöltä. On kuitenkin totta, että osa sovellusten ominaisuuksista mahdollistaa tai ainakin helpottaa esimerkiksi seksuaalirikosten tekemistä. Sijaintitietojen jakamista pidetään turvallisuusriskinä ja anonyymiteetti mahdollistaa oman identiteetin piilottamisen tai muuttamisen (Pooley ja Boxall 2020). Jonkinlaisia yrityksiä turvallisuuden parantamiseksi on suunniteltu ja toteutettu, mutta lisää tutkimusta tarvittaisiin, jotta sovellussuunnittelussa voitaisiin ottaa turvallisuus paremmin huomioon.

Tämä tutkielma on kirjallisuuskatsaus deittisovelluksissa tapahtuvaan väkivaltaan inhimil-

lisestä näkökulmasta. Käsittelyssä ei siis ole sovellusten tekniset haavoittuvuudet, vaan ilmiötä käsitellään enemmän tavallisen käyttäjän näkökulmasta. Ensin käydään läpi yleisesti nettideittailua ja deittisovelluksia ilmiönä, hieman niiden historiaa ja suosiota. Tämän lisäksi esitellään muutamia sovelluksia ja niiden toimintaperiaatteita ja eroja. Tämän jälkeen luvussa 3 johdatellaan deittisovellusten vaaroihin yleisesti ja esitellään ominaisuuksia, jotka mahdollistavat väärinkäyttöä. Luvussa 4 kerrotaan väkivallasta yleisesti ja tämän jälkeen perehdytään kolmeen eri väkivallanmuotoon tarkemmin. Luvussa 5 keskitytään ihmisten ajatuksiin väkivallasta, turvallisuuden kehittämiseen sekä tulevaisuuteen. Lopuksi lyhyt yhteenveto, jossa sidotaan tutkielman eri palat yhteen ja siirretään katseet tulevaisuuteen.

2 Nettideittailu ja deittisovellukset

Nettideittailulla on tarkoitettu lyhyt- tai pitkäaikaisten romanttisten suhteiden etsimistä nettisivuilla, jotka ovat tarkoitettu nimenomaan tähän tarkoitukseen (Toma 2015). Ensimmäiset nettideittailusivustot ilmestyivät 1990-luvun puolessa välissä, ja jo vuosien 2007 ja 2009 välillä internet oli toiseksi yleisin tapa löytää kumppani (Toma 2015). Digitalisaation ja mukana kannettavien älylaitteiden myötä deittisovellukset ovat olleet nousussa viimeisien vuosien aikana (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Niinpä nettideittailu ei ole enää ainoastaan nettisivustoilla tapahtuvaa kommunikointia, vaan yleisin muoto on nykypäivänä nimenomaan sovellukset.

Syitä nettideittailun suosioon on monia. Verkossa olevat treffipalvelut mahdollistavat deittailun ihmisen lähipiirin ulkopuolelta, mitä ihmiset monesti haluavatkin. Tarjonta mahdollisista kumppaneista on myös huomattavasti suurempi, kuin tavallisen deittailun kohdalla (Shetty, Grispos ja Choo 2017). Tämän lisäksi ihmiset voivat myös valita tiettyjä itselleen tärkeitä ominaisuuksia, joita kumppanilta odottaa (Cobb ja Kohno 2017). Netissä tapahtuvan tutustumisen etuna on myös se, että halutessaan toisen henkilön voi estää, jolloin yhteydenpito lakkaa siihen. Perinteisessä tapailussa tämä ei ole mahdollista, koska tiedossa on yleensä enemmän henkilökohtaisia tietoja, kuten osoite, puhelinnumero ja koko nimi. Netissä tutustumiseen ei vaadita näiden tietojen jakamista, jolloin ympäristö tutustumiseen on hyvin erilainen (Cobb ja Kohno 2017). On tietenkin mahdollista jakaa näitä tietoja myös netin välityksellä, mutta se on vapaaehtoista, kun taas perinteisen deittailun kohdalla on näitä tietoja miltei mahdoton pitää salassa.

Profiilit nettideittailusivustoilla ovat julkisempia, koska niitä katselevat ihmiset eivät ole profiilin omistajan lähipiiristä. Samalla profiilit kuitenkin sisältävät monesti arkaluontoisempaa informaatiota, kuin muut julkiset sosiaalisen median profiilit esim. Facebook. Tällaisia asioita voi olla uskonto tai seksuaaliset mieltymykset (Cobb ja Kohno 2017). Henkilökohtaisista asioista uskalletaan siis kertoa helpommin, koska käyttäjälle tutut ihmiset eivät niitä todennäköisesti näe, mutta toisaalta henkilökohtaisten tietojen jakamisessa täysin ventovieraille on riskinsä. Näiden tietojen ja mieltymysten perusteella sivustot tai sovellukset osaavat kuitenkin etsiä yhteensopivia ehdotuksia, joten yksityiskohtaiset tiedot ovat miltei välttämättö-

miä (Cobb ja Kohno 2017).

Deittisovellukset eli nettideittailun mobiilisovellukset ovat älylaitteilla käytettäviä sovelluksia, joilla etsitään uusia ihmissuhteita internetin välityksellä, joko kaverillisessa, romanttisessa tai seksuaalisessa mielessä (Pooley ja Boxall 2020). Sovellukset ovat käytännöllisiä ja helposti saatavilla, minkä vuoksi suosio on kasvanut eksponentiaalisesti ympäri maailmaa. Esimerkiksi Yhdysvalloissa nettideittailua kokeilleiden määrä on noussut lähes kolminkertaiseksi vuoden 2013, jolloin kokeilleiden osuus oli 11 prosenttia ja vuoden 2019, jolloin kokeilleita oli jo 30 prosenttia, välillä (Pooley ja Boxall 2020). Nuorten ihmisten keskuudessa tämä luku on vielä huomattavasti korkeampi, jopa puolet 18-29 vuotiaista oli käyttänyt deittisovelluksia tai -sivustoja vuonna 2020 (Pooley ja Boxall 2020). Seuraavaksi esitellään muutama suosituin sovellus ja niiden toimintaperiaatteita.

Tinder on ollut yksi suurimmista deittisovelluksista ympäri maailman jo vuosia. Tinder käyttää hyväkseen muuta sosiaalista mediaa, tietoja voidaan siirtää suoraan Facebookista ja halutessaan käyttäjä voi myös liittää Instagram-tilistään kuvia profiilin yhteyteen (Cobb ja Kohno 2017). Tinderin idea on selata profileja, jotka ovat maantieteellisesti samalta alueelta, ovat käyttäjän valitsemasta ikähaarukasta ja sitä sukupuolta, jota käyttäjä on toivonut. Jos käyttäjä kiinnostuu profilista, pyyhkäistään tällöin oikealle ja jos profiili ei miellytä, pyyhkäistään vuorostaan vasemmalle. On kuitenkin rajoitettu, kuinka monta pyyhkäisyä käyttäjä saa tehdä päivässä. Jos kaksi käyttäjää on toistensa kohdalla osoittanut mielenkiintoa profiliin, syntyy tästä osuma (engl. match), jonka jälkeen he voivat laittaa toisilleen yksityisviestejä (Cobb ja Kohno 2017). Tinderissä on myös maksullinen Plus-palvelu, jolla pystyy esimerkiksi palaamaan takaisin edelliseen profiliin ja vaihtamaan lokaatiota, josta profiilit tulevat (Cobb ja Kohno 2017).

OKCupid on toinen iso deittisovellus, joka eroaa Tinderistä esimerkiksi sillä, että profiilien katsominen ja viestittely tapahtuu ilman Tinderistä tuttua matchiä eli viestejä voi suoraan laittaa kelle tahansa ilman molemminpuolista kiinnostusta toisen profilista. Jonkinlainen yhteensopivuusmittari löytyy myös OKCupidista, minkä avulla löytää itselle sopivia ehdotuksia. Profiilit ovat myös erilaisia, demograafisten tietojen lisäksi profiliin voi valita joukosta kysymyksiä, jotka voivat olla todella henkilökohtaisia liittyen uskontoon, päihteisiin tai seksuaalisuuteen (Cobb ja Kohno 2017).

Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille on lisäksi omia sovelluksiaan, joista yksi suosituimmista on Grindr (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Deittisovellukset ovat olleet vähemmistöille erityisen merkittäviä, varsinkin maissa, jossa homoseksuaalisuus ei ole hyväksyttyä yleisellä tasolla tai se on kielletty jopa lailla (Pooley ja Boxall 2020). Vaikka nämä sovellukset koetaankin turvalliseksi paikaksi olla oma itsensä, löytyy tapauksia, jossa ihmisiä on rekisteröitynyt sovelluksiin vain etsiäkseen vähemmistöihin kuuluvia uhreja (Pooley ja Boxall 2020).

Deittisovellusten käyttö on ollut huimassa nousussa jo vuosia. Esimerkiksi koronapandemian aikana Tinderin ja OkCupidin käyttö nousi toistakymmentä prosenttia (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Käyttäjää on ollut Pooleyn ja Boxalin mukaan vuonna 2020 Tinderissä 57 miljoonaa, OKCupidissä 50 miljoonaa ja 6 miljoonaa (Pooley ja Boxall 2020). Näin suuret käyttäjämäärät kuitenkin tarkoittavat myös sitä, että joukosta löytyy niitä, jotka etsivät uhreja ja niitä, jotka ovat haavoittuvaisia ja näin alttiimpia joutua väkivallan kohteeksi (Pooley ja Boxall 2020).

3 Deittisovellusten vaarat

Deittisovellusten yleistyessä on alettu kiinnittämään enemmän huomiota myös vaaroihin, jotka kasvavat käyttäjämäärän mukana. Jotkin riskeistä ovat ongelmia myös muilla sosiaalisen median alustoilla, viestisovelluksissa, verkkopelien maailmassa sekä yleisesti internetissä, eivätkä täten ole pelkästään spesifejä deittisovelluksille (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Sovelluksissa jaettavien henkilökohtaisten ja välillä arkaluontoisten tietojen takia sovelluksen käyttö ei ole aina turvallista ja saattaa pahimmassa tapauksessa johtaa jopa hengenvaaraan (Shetty, Grispos ja Choo 2017). Viime vuosikymmenen aikana tapahtuneet useat isompaa näkyvyyttä saaneet tapaukset ovat nostaneet huolta deittisovellusten turvallisuudesta ja yksityisyydestä. Esimerkiksi Isossa-Britanniassa kahdessa murhatutkinnassa saatiin selville, että tekijät käyttivät eri deittisovelluksia etsiäkseen uhreja ja kolmannessa tapauksessa uhri joutui puukotetuksi sen jälkeen, kun oli lopettanut yhteydenpidon tekijään (Shetty, Grispos ja Choo 2017).

Yksi monen deittisovelluksen merkittävimmistä ominaisuuksista on GPS eli Global Positioning System (suom. maailmanlaajuinen paikallistamisjärjestelmä), jonka avulla toisiaan lähellä olevat käyttäjät tuodaan helposti yhteen. Koska käyttäjien tarkoitus on useimmissa tapauksissa tavata deittisovelluksessa tapaamansa henkilö myös verkon ulkopuolella, tekee tämä ominaisuus tapaamisesta käytännöllisempää, kun käyttäjät ovat jo valmiiksi lähellä toisiaan. GPS:ssän käytössä on kuitenkin myös turvallisuusriskinsä, jotka ymmärretään nykyään varsin hyvin. Sijainteja ei jaeta täsmällisinä, vaan käytössä on ns. "active proximity-based location system" eli järjestelmä, joka mittaa etäisyyksiä nykyhetkessä kahden kohteen välillä (Murphy 2017). Kertaluontoisesti etäisyyksien tarkastelu ei siis tuo enempää informaatiota kuin sen, että toinen henkilö on esimerkiksi muutaman kilometrin päässä. Järjestelmällisesti etäisyyksiä tarkastellessa ja muuhun informaation samalla verraten on mahdollista kuitenkin saada tarkkaa tietoa käyttäjän rutiineista ja tarkemmista sijainneista (Murphy 2017). Tästä lisää luvussa 4.3.

Anonymiteetti on merkittävä ominaisuus, joka helpottaa ihmisten kommunikointia vieraiden kanssa. Hyötyä siitä on erityisesti niille, joilla on vaikeuksia lähestyä ihmisiä verkon ulkopuolella (Pooley ja Boxall 2020). Anonymiteetti on iso osa niin deittisovelluksia kuin

internetiä ylipäättänsä, millä on edellä mainitut hyvät puolensa, mutta valitettavasti se mahdollistaa myös väärinkäyttöä. Joissakin deittisovelluksissa on nykyään käytössä tunnistusmenetelmiä, joilla pyritään vähentämään mahdollisuuksia esiintyä toisina henkilöinä, mutta nämäkään keinot eivät ole aukottomia (Stardust, Gillett ja Albury 2022). Tällä on todettu olevan itse asiassa enemmän turvallisuutta vähentäviä kuin lisääviä vaikutuksia. Stardust kumppaneineen esittää, että ihmiset ovat enemmän vaarassa silloin, kun heidät voidaan tunnistaa (Stardust, Gillett ja Albury 2022). Toisin sanoen vaikka väkivallan tekijät eivät voisi piilottaa henkilöllisyyttään niin helposti, ei hyödyt välttämättä ole tarpeeksi lisätäkseen deittisovellusten turvallisuutta. Erilaisten tietojen avulla voidaan selvittää eri asioita, esimerkiksi nimen perusteella henkilön löytää usein vaivattomasti muualta sosiaalisesta mediasta tai jos tiedossa on nimi sekä asuinpaikka, voi Yhdysvalloissa selvittää omistaako henkilö kiinteistöä (Cobb ja Kohno 2017). Kuvia voi käyttää käänteiseen kuvahakuun, puhelinnumeroa tai nimimerkkiä voi hakea eri hakukoneilla sekä työpaikan tietäminen voi auttaa huomattavasti toisen henkilön tunnistamista (Cobb ja Kohno 2017). Kaikki tieto, jota sovelluksissa jaetaan, helpottaa lisätiedon etsimistä ja täten vähentää käyttäjien yksityisyyttä.

Kaikki käyttäjien jakama tieto ei kuitenkaan aina pidä paikkaansa. Käyttäjät voivat keksiä itselleen toisen nimen, iän, sukupuolen, ammatin tai asuinpaikan johdattaakseen muita käyttäjiä harhaan (Pooley ja Boxall 2020). Vaikka ihminen käyttäisikin omia kuviaan ja jopa omaa nimeään, on mahdollista keksiä itselleen ominaisuuksia, harrastuksia tai muita tietoja, joiden avulla vaikuttaa muiden silmissä luotettavalta ja harmittomalta. Nämä riskit ovat monella tiedossa, mutta ne unohtuvat helposti, kun juuri tapaama henkilö vaikuttaakin aidolta ja luotettavalta ja omaa vaikka samoja mielenkiinnon kohteita. Useiden väkivaltaa käyttäneiden tai yrittäneiden tekijöiden on havaittu käyttävän huomattavan paljon aikaa uhreihinsa tutustumiseen ja samaistumiseen (Pooley ja Boxall 2020). Tämä havainto tuli tutkimuksesta, jossa käsiteltiin aikuisia, jotka olivat hyväksikäyttäneet lapsia tutustuttuaan heihin netin välityksellä. Havaintoa voisi yleistää myös deittisovellusten käyttäjiin, sillä luottamuksen ansaitseminen on kuitenkin yksi tärkeimmistä edellytyksistä esimerkiksi tapaamisten sopimisiin.

4 Väki­valta deittisovelluksissa

Deittisovelluksissa esiintyvän väkivallan kokonaismäärää on hankala arvioida, eikä luotettavia tilastoja edes suuntaa antavista määristä ole löydettävissä. Asiaa hankaloittaa varmasti se, ettei kaikkia väkivallanmuotoja ole helppoa havaita, sillä ne eivät esimerkiksi päädy virallisiin rikostilastoihin. Väki­valta deittisovelluksissa seuraa tilastoiltaan yleisiä väki­valtatilastoja, joiden mukaan naiset kokevat miehiä enemmän kaikkia väkivallanmuotoja intiimeissä ihmissuhteissa (“Sukupuolistuneen väkivallan yleisyys” 2023). Deittisovelluksissa tapahtuva häirintä kohdistuu pääosin naisiin ja esimerkiksi fyysisen väkivallan uhka on heillä kaksinkertainen miehiin verrattuna (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Tämä on johdonmukaista sen kanssa, että naisten kokema väki­valta liittyy useimmissa tapauksissa nimenomaan seurusteluun tai sen esiasteille riippumatta siitä, tapahtuuko se verkossa vai perinteisellä tavalla (Gillett 2018).

Tekijät ovat yleensä deittisovelluksissa miehiä. Häirinnän kohteena ollessa mies, on hän yleensä seksuaalivähemmistöön kuuluva ja tekijä tässäkin tapauksessa on tilastojen mukaan mies (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Seksuaali- tai sukupuolivähemmistöihin kuuluvilla henkilöillä on suurempi riski kokea häirintää ja väki­valtaa kuin ei näihin vähemmistöihin kuuluvilla (Pooley ja Boxall 2020). Isompi riski on vielä vähemmistöjen sisällä niillä, jotka eivät ole avoimia seksuaalisuudestaan muille kuin deittisovelluksen käyttäjille (Pooley ja Boxall 2020). Näissä tapauksissa uhri ei todennäköisesti tee ilmoitusta esimerkiksi seksuaali- tai fyysisestä väkivallasta, koska ei halua tuoda seksuaalisuuttaan ulkopuolisten tietoon. Tällöin he ovat helpompia uhreja, kuin avoimesti vähemmistöihin kuuluvat henkilöt.

Seuraavaksi käydään läpi kolme eri väkivallanmuotoa. Jaottelua on siinä mielessä hankalaa, että seksuaaliväki­valta, joka tapahtuu verkossa, on käytännössä sekä seksuaali- että digitaalista väki­valtaa. Termi tälle on TFSV (Technology-facilitated sexual violence) eli suomen­nettuna digitaalinen seksuaaliväki­valta (Pooley ja Boxall 2020). Olen sisällyttänyt kyseisen väkivallanmuodon tässä tutkielmassa seksuaaliväki­vallan alle, vaikka se sopisi myös digitaaliseen väki­valtaan.

4.1 Fyysinen väkivalta

Fyysisestä väkivallasta puhutaan huomattavasti vähemmän deittisovelluksiin liittyen kuin esimerkiksi seksuaaliväkivallasta. Fyysinen väkivalta liittyy deittisovelluksiin välillisesti, sillä sovelluksien välityksellä ei voi satuttaa toista fyysisesti. Deittisovelluksissa esiintyvä fyysinen väkivalta tarkoittaa tämän takia fyysistä väkivaltaa, jonka tekijä ja uhri ovat tavanneet toisensa sovelluksen kautta. Pahimmissa tapauksissa deittisovelluksissa sovitut tapaamiset ovat johtaneet henkirikoksiin. Tällaisia tapauksia on noussut julkisuuteen viimeisen kymmenen vuoden aikana useita ympäri maailmaa. Yhtenä esimerkkinä vuonna 2017 tapahtunut henkirikos, josta pariskunta sai ensimmäisen asteen murhatuomiot tapettuaan 24-vuotiaan Sydney Loofen. Pariskunnan toinen osapuoli oli tavannut Sydneyn Tinderissä ja sopinut tapaamisen, joka päättyi Sydneyn väkivaltaiseen kuolemaan (“Nebraska man sentenced to death for killing Tinder date loses appeal after cutting throat at his own trial” 2022). Muita fyysisen väkivallanmuotoja ovat ryöstöt ja pahoinpitelyt.

Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluviin ihmisiin kohdistuvaa fyysistä väkivaltaa on havaittu tapahtuvan melko paljon. Vaikka vähemmistöille tarkoitettut sovellukset tarjoavat paljon hyvää, ne valitettavasti myös mahdollistavat kohdistettua väkivaltaa vähemmistöjä kohtaan. Raportoituja tapauksia, joissa tekijät käyttivät sovelluksia tähän tarkoitukseen, löytyy erityisesti Yhdysvalloista. Teksasissa vuonna 2018 neljä miestä etsi deittisovelluksesta homoseksuaaleja miehiä tarkoituksena houkutellessa heidät tapaamiseen, jonka aikana he ryöstivät uhrin (Pooley ja Boxall 2020). Toinen väkivaltainen ryöstö, jossa tekijä etsi uhreja Grindrissa, tapahtui Detroitissa ja se päättyi toisen uhrin kuolemaan (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021).

4.2 Seksuaaliväkivalta

Seksuaaliväkivalta on valitettavan yleistä deittisovelluksissa, vuonna 2016 tehdyssä kyselyssä seksuaalista häirintää oli kokenut jopa yli 90 prosenttia ihmisistä, jotka olivat käyttäneet deittisovelluksia tai -sivustoja (Gillett 2018). Seksuaaliväkivallalla viitataan tässä tutkielmassa yleisesti määriteltyihin seksuaalirikoksiin kuten raiskaukseen ja seksuaaliseen kajoamiseen sekä seksuaaliseen häirintään, joka on ajoittain hankalampaa tunnistaa. Seksuaalinen

häirintä on THL:llän sanoin "yleisesti sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla tarkoituksellisesti ja/tai tosiasiallisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta" ("Sukupuolistuneen väkivallan yleisyys" 2023).

Edellä mainittu TFSV eli digitaalinen seksuaaliväkivalta on lisääntynyt ja kehittynyt ihmisten käyttäessä yhä enemmän teknologiaa ihmissuhteiden luomiseen ja ylläpitämiseen (Pooley ja Boxall 2020). Deittisovelluksissa mahdollisten uhrien määrä on todella iso ja osa ihmisistä luottaa verkossa tapaamiinsa ihmisiin nopeasti ja jakavat tietoja, joiden avulla heidät on helppo löytää tai tunnistaa (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Vaikka suuri osa käyttäjistä käyttääkin sovelluksia niille suunnitellun tarkoituksen mukaan, mahtuu sekaan myös niitä, jotka käyttävät näitä tietoja hyväkseen saaden tiedoista tai mahdollisista kuvista välineitä kiristykseen tai uhkailuun (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Käytännöllisyys ja tietynlainen helppous lisääntyneiden käyttäjämäärien ohella selittävät osittain digitaalisen seksuaaliväkivallan yleisyyttä.

Yksi TFSV:hen luokittuva väkivallanmuoto on seksuaalissävyytteisten kuvien luvaton jakaminen. Näissä tapauksissa kuvat ovat monesti jaettu toiselle henkilölle ensin vapaaehtoisesti, jonka jälkeen nämä kuvat vastaanottanut henkilö jakaa niitä luvatta eteenpäin yleensä tarkoituksena nolata tai nöyryyttää kuvissa esiintyvää henkilöä (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Deittisovelluksissa tällaisten kuvien jakamisen on koettu olevan jopa pakollista, sillä sen on ajateltu todentavan henkilön kertomukset itsestään ja identiteetistään (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Paineita kuvien lähettämisestä lisää myös se, jos toinen henkilöistä on jo jakanut kuvia tai jos henkilö itse haluaa saada tietynlaisia kuvia toisesta, koetaan monesti velvollisuus lähettää itse ensin kuvia. Kuvilla voidaan uhkailla ja kiristää myöhemmin, joka on myös seksuaaliväkivaltaa.

Raiskauksien määrä deittisovellusten kautta on huolestuttavassa nousussa, vuonna 2018 raportoitujen raiskauksien määrä oli lisääntynyt 450 prosenttia vain viidessä vuodessa (Murphy 2017). Anonymiteetti mahdollistaa tilaisuuden etsiä uusia uhreja vaivattomasti hyödyntäen samalla muiden hyväuskoisuutta. Sovelluksien käyttäjät kokevat tuntevansa juuri tapaa mansa henkilön jo jollain tasolla ja näin he suostuvat helpommin tapaamisiin, vaikka tutustuminen olisi vasta alkuvaiheilla (Murphy 2017). Tapaamisten sopiminen tarkoituksena satuttaa toista seksuaalisesti ovat mahdollisia, mutta aina kyse ei ole ennalta suunnitellusta

väkivallasta. On näyttöä myös sille, että tapaamisen osapuolien erilaiset odotukset tapaamisen kulusta johtavat raiskauksiin, vaikka tekijä ei olisi sitä etukäteen suunnitellut (Pooley ja Boxall 2020).

4.3 Digitaalinen väkivalta

Digitaalisella väkivallalla tarkoitetaan käyttäytymistä, jolla pyritään tarkoituksellisesti vahingoittamaan toista digitaalisten laitteiden avulla (Palaiologou 2017). Rikosuhripäivystyksen eli RIKUn sivuilla termin määritellään tarkoittavan häirintää, kontrollointia, tarkkailua ja seuraamista käyttäen teknologiaa kuten esimerkiksi tietokoneita tai älypuhelimia ("Digitaalinen väkivalta ja vaino" 2023). Tarkastelen seuraavaksi osaa digitaalisen väkivallan muodoista, joita esiintyy deittisovelluksien yhteydessä, mutta kaikki seksuaaliväkivalta, joka on digitaalista, löytyy edellisestä luvusta.

Verkossa tapahtuva vainoaminen (cyberstalking) on deittisovelluksissa yksi yleinen väkivaltanmuoto. Deittisovellusten ominaisuudet, kuten GPS, henkilökohtaisten tietojen jakaminen sekä sovellusten käytännöllisyys helpottavat vainoamista huomattavasti verrattuna perinteiseen vainoamiseen. Verkossa tapahtuva vainoaminen on riskittömämpää ja käytännöllisempää, kuin ns. fyysinen vainoaminen (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Riski jäädä kiinni toisen henkilön fyysisesti seuraamisesta on huomattavasti isompi, koska tekijä joutuu olemaan fyysisesti uhria lähellä oppiakseen esimerkiksi tämän päivärutiinit (Phan, Seigfried-Spellar ja Choo 2021). Verkossa se onnistuu niin, ettei tekijän tarvitse poistua kotoa, eikä uhri voi vahingossa esimerkiksi nähdä vainoajaansa. Etäisyyksien jatkuva tarkastelu ja tieto siitä, milloin uhri on kotona tai töissä, antaa vainoajalle työkalut uhrin päivärutiinien selvitäksessä (Murphy 2017).

Identiteettivarkaudet ovat selvä seuraus henkilökohtaisten tietojen jakamisesta verkossa. Rikosuhripäivystyksen sivuilla määritellään identiteettivarkasu seuraavasti: "Identiteettivarkaudessa rikoksen tekijä käyttää oikeudettomasti toisen henkilötietoja, tunnistamistietoja tai muuta vastaavaa yksilöivää tietoa kolmatta osapuolta erehdyttääkseen ja siten aiheuttaa taloudellista vahinkoa tai vähäistä suurempaa haittaa sille, jota tieto koskee"(rikoslaki 38 luku 9 a §) ("Juristi vastaa: Mikä on identiteettivarkaus ja milloin se tulee rangaistavaksi?" 2023).

Gilesin ja kumppaneiden tutkimuksesta kävi ilmi, että deittisovellusten käyttäjien kuvia oli käytetty luvattomasti toisissa profileissa (Giles, Ashford ja Brown 2022). Suhtautuminen oli tähän ristiriitaista, yleisesti asia koettiin turhauttavana, mutta joku kyselyyn vastanneista oli jopa pitänyt tekoa imartelevana.

5 Väkivaltaan reagoiminen

Deittisovellusten vaaroihin ja väkivaltaan on alettu kiinnittämään huomiota entistä enemmän viimeisimpien vuosien aikana. Vaikka iso osa ihmisistä onkin näistä asioista huolissaan, ei muiden väkivaltarikosten tapaan ole välttytty uhrien syyllistämisläpää ja vähättelyltä. Asiaan vaikuttaa yleinen naisiin kohdistuvan väkivallan hyväksyminen joissain ihmisryhmissä, joka ilmeni esimerkiksi Australiassa tehdyssä tutkimuksessa (Gillett 2018). Vaikka yleinen suhtautuminen naisiin kohdistuvaan väkivaltaan olikin kielteistä, osoitti tutkimus monella olevan jonkinlaisia väkivallankäyttöä tukevia ajattelumalleja. Lisäksi hankaluutta tuottaa väkivallan määrittämisen hankaluus deittisovellusten yhteydessä, sillä yksilöt kokevat eri asiat väkivaltana tai häirintänä (Gillett 2019).

Väkivallan yleisyyden on havaittu muuttavan ihmisten näkemystä oikeasta ja väärästä. Tinderin naispuolisten käyttäjien havaittiin puolustelemaan seksuaalista häirintää vedoten siihen, että se on yleistä, ja jotkut jopa pahoittelivat jälkikäteen, etteivät olleet hyväksyneet miesten lähentely-yrityksiä (Aljasim ja Zytka 2023). Tämä on erityisen haitallista sovelluksia käyttävien nuorien kohdalla, joiden mallit ihmissuhteista muovautuvat nuorina (Gillett 2018). Nämä mallit saattavat olla pysyviä läpi elämän, joten vääristyneet kuvat siitä, mikä on normaalia ja mikä ei, voivat muovata normeja jopa yleisellä tasolla maailmassa.

Miehien tekemään väkivaltaan ja häirintään naisia kohtaan suhtaudutaan edelleen vaihtelevasti. Vaikka enemmistön mielestä väkivalta on tuomittavaa, löytyy huomattava määrä ihmisiä, jotka perustelevat miesten pakottavaa ja kontrolloivaa käytöstä sen kuulumisella miesten oletettuun käytökseen (Gillett 2018). Fyysiseen väkivaltaan suhtaudutaan huomattavasti jyrkemmin kuin muihin väkivallan muotoihin. Gilletin mukaan fyysinen väkivalta on yleisesti tuomittua, mutta vasta väkivallan mentyä äärimmilleen esim. henkirikostapauksissa, erotetaan se selvästi miehille normaaliksi määritellystä käyttäytymisestä (Gillett 2018).

5.1 Turvallisuuden edistäminen

Deittisovellusten monien riskien ja vaarojen vähentämiseen ja turvallisuuden edistämiseen on alettu kiinnittämään huomiota viimeisten vuosien aikana. Tätä vaikeuttaa kuitenkin huo-

mattavasti se, että sovelluksia ei olla sidottu tiettyyn maahan ja sen lakeihin. Koska deittisovellusten toiminta ei rajoitu tietylle hallintoalueelle, on lakien, menettelytapojen ja linjausten tekeminen tällä hetkellä erittäin vaikeaa (Pooley ja Boxall 2020). Yhteistyö sovellusten ja internet-palveluntarjoajien välillä on monesti jäykkää, ja erilaisten tutkimusten tekeminen sääntöjen rikkomisen tai häirinnän selvittämiseksi vie paljon aikaa ja rahaa (Pooley ja Boxall 2020). Deittisovellusten keinot estää väkivaltaa ovat suurimmilta osin reaktiivisia eli käyttäjän tulee ensin kokea häirintää tai väkivallan uhkaa, ennen kuin ominaisuuksia voidaan käyttää (Aljasim ja Zytko 2023).

Monissa sovelluksissa on ohjeita ja sääntöjä, joilla yritetään ohjailta käyttäjien toimintaa. Tämä näyttää olevan suurin turvallisuudenedistämiskeino, jota sovellukset tällä hetkellä käyttävät (Pooley ja Boxall 2020). Deittisovellusten käyttäjiä neuvotaan mm. kertomaan tapaamisista jollekin tutulle ihmiselle, tapaamaan julkisilla paikoilla ja estämään häiritsevät henkilöt (Pooley ja Boxall 2020). Yhtenä keinona lisätä turvallisuuden tunnetta käyttäjät ottavat kuvakaappauksia keskusteluista ja jakavat niitä ystävilleen. Vaikka tämä keino tuokin mahdollista turvaa, rikkoo se myös yksityisyyden rajoja sekä käyttäjältä itseltään kuin myös muilta (Cobb ja Kohno 2017). Kuvankaappauksia voidaan levitellä sovelluksen ulkopuolelle ja tämän takia on ehdotettu, että niitä pyrittäisiin vähentämään ja jopa estämään deittisovelluksista, vaikka niiden käyttö voi lisätä turvallisuuden tunnetta. (Cobb ja Kohno 2017)

Aljasim ja Zytko kritisoivat tutkimuksessaan tämänhetkisiä turvallisuutta lisääviä ominaisuuksia, joita deittisovelluksiin on lisätty (Aljasim ja Zytko 2023). Heidän mukaansa uudet ja vanhemmat ominaisuudet, joita sovelluksissa on, auttavat käyttäjiä vasta sitten, kun häirintää tai väkivallanuhkaa on jo tapahtunut. Tinderiin on esimerkiksi lisätty tekoälyä käyttävä ominaisuus, joka tunnistaa keskusteluista sanallista tai kuvilla toteutettua häirintää (Aljasim ja Zytko 2023). Muita häirinnän jälkeen tapahtuvia turvatoimia on esimerkiksi estäminen ja erilaiset paniikkinappulat sovelluksissa, joita painamalla saa yhteyden viranomaisiin (Pooley ja Boxall 2020).

Sovellukset ovat myös kokeilleet toimia, joilla estetään väkivalta jo hyvissä ajoin ennen tapahtumista. Menetelmien toimivuudesta ei ole tutkimusta, mutta seuraavaksi muutamia niistä. Sovellus nimeltä "Coffee Meats Bagel" ei näytä käyttäjille etunimiä, ennen kuin "match" on tapahtunut (Cobb ja Kohno 2017). Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että pelkäl-

lä selailulla ei saa käyttäjistä informaatiota, jonka kanssa lähteä etsimään henkilöä nimen ja kuvan perusteella esimerkiksi toiselta sosiaalisen median alustalta. Käänteinen kuvahaku on tietenkin mahdollista pelkän kuvankin kanssa, mutta jos käyttäjä ei ole käyttänyt samaa kuvaa muualla, ei pelkästä kuvasta ole kovin paljoa hyötyä. "Bumble-sovellus vaatii naispuoleisen henkilön aloittavan keskustelut ja tämän lisäksi "matchit"vanhentuvat, jos toinen keskustelun osapuoli ei vastaa viesteihin tietyn ajan kuluessa (Cobb ja Kohno 2017). Sovelluksista Tinder ja Badoo ovat ottaneet käyttöönsä kuvatunnistautumisen, joka vertaa reaalielämässä otettua kuvaa profiilikuviin varmistaen niissä olevan sama henkilö (Pooley ja Boxall 2020).

5.2 Tulevaisuus

Tutkimusta deittisovelluksiin liittyvästä väkivallasta ei ole vielä tarpeeksi, vaikka se lisääntyykin jatkuvasti. Gillett ilmaisee artikkelissaan tutkimuksen keskittyvän lähinnä yksityisyyden ongelmiin yleisesti, eikä esimerkiksi naisiin kohdistuvasta väkivallasta ole tarpeeksi tietoa (Gillett 2018). Tehdyissä tutkimuksissa on myös keskitytty sovellusten käyttäjäkokemukseen ja siihen, kuinka ihmiset tietoisesti vaikuttavat vaikutelmaan, jonka muut heistä saavat (Cobb ja Kohno 2017).

Väkivallan kohdistuessa pääosin naisiin, on tärkeää saada tutkimusta tästä täsmällisestä näkökulmasta. Naisten kokemaa väkivaltaa tapailuvaiheessa ei ole tutkittu tarpeeksi, mikä olisi tärkeää deittisovellusten turvallisuuden kehittämisessä. Naimisissa olevien naisten kokemaa väkivaltaa on sen sijaan tutkittu ja saatu näin arvokasta tietoa naisten kokemuksista ja elämästä. Elämä on kuitenkin tapailuvaiheessa täysin erilaista kuin avioliitossa, ja tämän takia tutkimustulokset naisiin kohdistuvasta väkivallasta saattavat olla vajavaisia (Gillett 2018).

Aljasimim ja Zytikon tekemässä tutkimuksessa nousi esiin muutamia turvallisuutta edistäviä ehdotuksia (Aljasim ja Zytko 2023). Yksi ennakoivista turvallisuuskeinoista oli ryhmätaapaamiset ja -aktiviteetit, joka osittain on reaktiivista turvallisuuden edistämistä, mutta voi toimia myös ennakoivana toimintana. Ryhmäkeskustelujen avulla voidaan ilmoittaa häiritsevistä henkilöistä etukäteen muille tapahtumaan osallistuville, jotka ovat samassa keskustelussa. Toinen ehdotus oli lisätä sovelluksiin muiden käyttäjien arvostelu mahdollisuus. Käy-

tännössä käyttäjät voisivat kirjoittaa muista käyttäjistä arvosteluja ja pisteyttää heitä. Tämä voisi auttaa käyttäjiä pysymään erossa selvästi häiritsevistä henkilöistä, mutta idea tuo mukanaan myös ongelmia. Negatiivisia arvosteluja voitaisiin jättää väärin perustein tai käyttäjän ystävät voisivat jättää hyviä arvosteluita nostaakseen käyttäjän pisteitä.

6 Yhteenveto

Deittisovellusten käyttö ja määrä on lisääntynyt viimeisen vuosikymmenen aikana huomattavasti. Ihmiset käyttävät sovelluksia niiden käytännöllisyyden ja suuremman kumppaniehdokkaiden tarjonnan takia (Shetty, Grispos ja Choo 2017). Koska käyttäjämäärät ovat kasvussa koko ajan, ja jo useat miljoonat ihmiset käyttävät sovelluksia joka päivä, on myös selvää, että ongelmia ilmenee. Deittisovellusten turvallisuudesta on alettu puhumaan vasta hiljattan, kun yhä enemmän rikoksia, jotka linkittyvät sovelluksiin, tulee ilmi (Pooley ja Boxall 2020).

Deittisovelluksien tietyt piirteet ja ominaisuudet vähentävät käyttäjien yksityisyyttä ja täten myös turvallisuutta. Sovelluksissa jaettu henkilökohtainen ja joskus arkaluontoinen tieto helpottaa käyttäjien tunnistamista ja löytämistä muilta sosiaalisen median alustoilta (Cobb ja Kohno 2017). Lisäksi yksityiskohtaisten tietojen jakaminen voi antaa toisille mahdollisuuden rangaistaviin identiteettivarkauksiin tai sen lievempiin muotoihin. Sijaintitietojen jakaminen näiden tietojen ohessa antaa käyttäjille työkalut verkossa tapahtuvaan vainoamiseen ja anonymiteetti mahdollistaa oman identiteetin piilottamisen tai muokkaamisen (Pooley ja Boxall 2020). Vaikka käyttäjät monesti tiedostavatkin riskit, jo lyhyt keskustelu toisen henkilön kanssa saa aikaan luottamusta ja tunteen toisen ihmisen tuntemisesta (Murphy 2017).

Väkivalta deittisovelluksien yhteydessä on monimuotoista. Fyysistä väkivaltaa on mm. pahoinpitelyt, ryöstöt ja pahimmassa tapauksessa henkirikokset. Seksuaaliväkivaltaan kuuluu seksuaalirikokset kuten raiskaus, sekä seksuaalinen häirintä, joka voi olla seksuaalissävytteisten kuvien tai viestien lähettämistä, kuvien jakamista ulkopuolisille tai kiristystä. Osa seksuaaliväkivallasta ylettyy myös digitaalisen väkivallanpuolella, jos se on tapahtunut verkossa. Muita digitaalisen väkivallan muotoja on mm. vainoaminen ja indentiteettivarkaudet.

Väkivallan kohteina ovat useimmiten naiset tai seksuaali- tai sukupuolivähemmistöihin kuuluvat henkilöt. Tämä ei ole yllättävää, sillä naisiin kohdistuvaan väkivaltaan suhtaudutaan edelleen osittain vähättelevästi. Miesten sopimatonta käytöstä puolustellaan sanomalla sen kuuluvan vain miesten luonteeseen ja normaaliin käyttäytymiseen. Sovelluksissa tapahtuvan väkivallan suuren määrän vuoksi naiset ovat jopa alkaneet hyväksymään seksuaalista häi-

rintää, joten tilanne on todella vakava (Aljasim ja Zytko 2023). Deittisovellusten suosio on nimenomaan nuorien keskuudessa todella suurta, minkä vuoksi sovelluksissa tapahtuvasta väkivallasta tulisi tehdä vähemmän normaalia. Ihmisen ihmissuhteisiin liittyvät mallit syntyvät jo nuorena, joten deittisovellusten yleistyessä ensimmäiset kokemukset tapailusta tai seurustelusta saattavat hyvin tapahtua sovelluksien kautta (Gillett 2018).

Turvallisuutta on pyritty edistämään erilaisilla ohjeistuksilla, sekä ominaisuuksilla, jotka ovat kuitenkin pääosin reaktiivisia. Tähän tulisi saada muutosta, sillä ei ole toivottavaa odottaa häirinnän tai väkivallan tapahtuvan ennen kuin asiaan puututaan. Erilaisia keinoja on kokeilta eri sovelluksissa, mutta tutkimuksen puute rajoittaa keinoja. Tulevaisuudessa on siis paljon tehtävää deittisovellusten turvallisuuden parantamiseksi ja ensimmäinen askel olisi spesifin tutkimuksen tekeminen.

Lähteet

Aljasim, Hanan Khalid, ja Douglas Zytco. 2023. “Foregrounding Women’s Safety in Mobile Social Matching and Dating Apps: A Participatory Design Study”. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction* 7 (GROUP): 1–25. https://dougzytco.com/research/GROUP_aljasim.pdf.

Cobb, Camille, ja Tadayoshi Kohno. 2017. “How public is my private life? Privacy in online dating”. Teoksessa *Proceedings of the 26th International Conference on World Wide Web*, 1231–1240. https://techpolicylab.uw.edu/wp-content/uploads/2018/10/WWW2017_OnlineDating.pdf.

“Digitaalinen väkivalta ja vaino”. 2023. Viitattu 13. huhtikuuta 2023. <https://www.riku.fi/erilaisia-rikoksia/digitaalinen-vakivalta-ja-vaino/>.

Giles, Cameron, Chris Ashford ja Kevin J Brown. 2022. “Online safety and identity: navigating same-sex male social “dating” apps and networks”. *Information & Communications Technology Law* 31 (3): 269–286. <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13600834.2022.2088061>.

Gillett, Rosalie. 2018. “Intimate intrusions online: Studying the normalisation of abuse in dating apps”. Teoksessa *Women’s Studies International Forum*, 69:212–219. Elsevier. <https://eprints.qut.edu.au/120051/2/120051.pdf>.

———. 2019. “Everyday violence: Women’s experiences of intimate intrusions on Tinder”. Tohtorinväitöskirja, Queensland University of Technology. https://eprints.qut.edu.au/131121/2/Rosalie_Gillett_Thesis.pdf.

“Juristi vastaa: Mikä on identiteettivarkaus ja milloin se tulee rangaistavaksi?” 2023. Viitattu 13. huhtikuuta 2023. <https://www.riku.fi/rikosuhripaivystys/riku-lehti/riku-lehti-1-2019/juristi-vastaa-mika-on-identiteettivarkaus-ja-milloin-se-tulee-rangaistavaksi/>.

Murphy, Alyssa. 2017. “Dating dangerously: Risks lurking within mobile dating apps”. *Cath. UJL & Tech* 26:100. <https://scholarship.law.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1046&context=jlt>.

“Nebraska man sentenced to death for killing Tinder date loses appeal after cutting throat at his own trial”. 2022. Viitattu 30. huhtikuuta 2023. <https://www.cbsnews.com/news/aubrey-trail-loses-appeal-sentenced-death-killing-tinder-date-sydney-loofe/>.

Palaiologou, Ioanna. 2017. “Digital violence and children under five: The Phantom Menace within digital homes of the 21st century?” *Education Sciences & Society-Open Access* 8 (1). <https://journals.francoangeli.it/index.php/ess/article/view/4978>.

Phan, Anh, Kathryn Seigfried-Spellar ja Kim-Kwang Raymond Choo. 2021. “Threaten me softly: A review of potential dating app risks”. *Computers in human behavior reports* 3:100055. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2451958821000038>.

Pooley, Kamarah, ja Hayley Boxall. 2020. “Mobile dating applications and sexual and violent offending”. *Trends and Issues in Crime and Criminal Justice [electronic resource]*, numero 612, 1–16. https://www.aic.gov.au/sites/default/files/2020-11/ti612_mobile_dating_applications_and_sexual_and_violent_offending.pdf.

Shetty, Rushank, George Grispos ja Kim-Kwang Raymond Choo. 2017. “Are you dating danger? an interdisciplinary approach to evaluating the (in) security of android dating apps”. *IEEE Transactions on Sustainable Computing* 6 (2): 197–207. https://www.researchgate.net/profile/George-Grispos-2/publication/321821189_Are_You_Dating_Danger_An_Interdisciplinary_Approach_to_Evaluating_the_InSecurity_of_Android_Dating_Apps/links/5a46a94a0f7e9ba868aa51d4/Are-You-Dating-Danger-An-Interdisciplinary-Approach-to-Evaluating-the-InSecurity-of-Android-Dating-Apps.pdf.

Stardust, Zahra, Rosalie Gillett ja Kath Albury. 2022. “Surveillance does not equal safety: Police, data and consent on dating apps”. *Crime, Media, Culture*, 17416590221111827. https://researchbank.swinburne.edu.au/file/8fd875ce-0fa4-47ef-bfdf-e06425ef91e9/1/2022-stardust-surveillance_does_not.pdf.

“Sukupuolistuneen väkivallan yleisyys”. 2023. Viitattu 13. huhtikuuta 2023. <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon-tila/vakivalta-ja-hairinta/sukupuolistuneen-vakivallan-yleisyys>.

Toma, Catalina L. 2015. “Online dating”. *The international encyclopedia of interpersonal communication*, 1–5.